

Forslag til folketingsbeslutning om genskabelse af Skjern Å-systemets selvrensende effekt.

Af Henning Nielsen (S) m.fl.
(Fremsat 13/1 87).

Forslaget sattes til'forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Forslagsstillerne har med deres beslutningsforslag om genskabelse af Skjern Å-systemets selvrensende effekt peget på nogle meget centrale miljøproblemer for Danmarks vandrige å og Ringkøbing Fjord, som åen jo munder ud i.

I disse områder har vi i de seneste år oplevet en forringelse af de oprindelige naturværdier i et sådant omfang, at man kan tale om en alvorlig udvikling. De aktuelle miljøproblemer i Ringkøbing Fjord og ved Skjern Å er på sin vis typiske for mange områder af landet.

Når problemerne er blevet særlig markante i Ringkøbing Fjord, skyldes det nok især, at Ringkøbing Fjord-området modtager vand fra et afstrømningsområde, der omfatter ca. 10 pct. af Danmarks samlede landareal. Dette areal er tillige domineret af overvejende sandede jorder og andre landbrugsarealer; der er derfor en betydelig udvaskning af især nitrat.

Endvidere er den nedre del af Skjern Å-dalen blevet ændret til intensivt dyrkede arealer, hvorfra der udpumpes drænvand med ubrugte næringsalte.

Det er således klart, at miljøproblemerne ved Ringkøbing Fjord og Skjern Å er ganske omfattende og sammensatte. Alligevel mener jeg, at der, efter at problemerne er konstateret – for det er de – nu er skred i de lokale, regionale og statslige initiativer for at få genoprettet naturværdierne i disse enestående områder.

Jeg kan f.eks. nævne, at trafikministeren på mit initiativ i oktober 1986 nedsatte et udvalg med repræsentanter for Skov- og Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen, Landbrugsministeriet, Fiskeriministeriet og de to berørte amtsråd, Ringkøbing og Ribe Amtsråd, der skulle vurdere, hvorvidt der snarest vil kunne tilvejebringes en forsøgsmæssig ændring af slusepraksis ved Hvide Sande.

Gennem mine styrelser er jeg orienteret om, at arbejdet skrider godt frem, og at der kan forventes en rapport fra trafikministeren i løbet af få uger. Rapporten kan forhåbentlig skabe baggrund for en ændret og for naturværdierne mere hensigtsmæssig slusepraksis ved Hvide Sande.

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at udarbejde et projekt for, hvordan Skjern Å-systemets selvrensende effekt kan genskabes eller øges.

Jeg kan oplyse, at sådanne projekter er under overvejelse allerede i ministeriet. Jeg har således bedt Skov- og Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen i samarbejde med Hedeselskabet om mere konkret at vurdere de aktuelle restaureringsplaner i Skjern Å-systemet, men jeg vil gøre opmærksom på, at det er komplicerede forhold, vi har med at gøre. Der kræves nøje vurderinger og drøftelser ikke alene med de lokale myndigheder, før man kan lægge sig fast på et bestemt projekt eller en række delprojekter, men sandelig også med den lokale befolkning.

Der er mange interesser inde i billedet. Der er de rent erhvervs-mæssige interesser, der er de naturmæssige interesser, der er også jagtinteresser, og der er endelig også turistinteresser inde i billedet.

Jeg vil orientere miljø- og planlægningsudvalget nærmere om de teknisk prægede igangværende overvejelser.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at de lokale interessegrupper skal inddrages i denne diskussion, og her er vi altså meget enige i, at det er en nødvendig foranstaltning, også på så tidligt et tidspunkt som muligt.

Jeg må derfor også sige, at jeg er positiv over for intentionerne i beslutningsforslaget, ikke mindst ved tanken om, at det er den selvrensende effekt fra åen, vi har brug for.

Man skal ikke glemme, at dengang Skjern Å blev rettet ud, var der en, der udtalte, at Skjern Å nu blev lagt i lænker. Skal naturen i denne smukke ådal og Ringkøbing Fjord reddes, må disse lænker brydes, så åen igen kan bidrage til at rense sig selv og fjorden. Vi må drøfte, hvilke muligheder der kan være, og som sagt, undersøgelserne mellem Hedeselskabet og styrelserne må gå sin gang fortsat.

Som det er bekendt, fremlægger jeg på regeringens vegne i nær fremtid en redegørelse med en samlet strategi for marginaljor-